

Fieldorfa Augusta Emila „Nila”, gen.

Dzielnice: Praga Południe

Osiedla: Saska Kępa

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1989

Opis

Emil August Fieldorf ps. "Nil" (1895-1953) - generał brygady Wojska Polskiego, organizator i dowódca Kedywu Armii Krajowej. Pochodził z Krakowa, gdzie zdobył pierwsze wykształcenie. Tuż po wybuchu I wojny światowej znalazł się jako ochotnik w szeregach Legionów Polskich. Podczas wojny polsko-bolszewickiej uczestniczył m.in. w wyprawie kijowskiej oraz bitwie białostockiej. W dwudziestoleciu międzywojennym został absolwentem Szkoły Podchorążych Piechoty W warszawie, przez krótki czas był pracownikiem Ambasady Polskiej w Paryżu. Wybuch II wojny światowej zastał go w Brzeżanach, gdzie dowodził 51. Pułkiem Strzelców Kresowych im. Giuseppe Garibaldiego. Po krótkich walkach został internowany, jednak udało mu się zbiec i przedostać do Francji, gdzie ukończył kursy sztabowe i jako pierwszy emisariusz został we IX 1940 roku przerzucony do kraju. Tu został inspektorem I KG Związku Walki Zbrojnej - początkowo działał w Warszawie, później zaś w Wilnie oraz Białymstoku. Od VIII 1942 był dowódcą Kedywu KG AK, to on wydał rozkaz likwidacji Franza Kutschery. Powołał do życia Szkołę Podchorążych AK "Arykole", w której błyskawiczne kursy przechodzili instruktorzy Szarych Szeregów, był też organizatorem kadrowego odłamu AK "Niepodległość" o kryptonimie NIE. Od X 1944 roku - już w randze generała brygady - pełnił obowiązki zastępcy dowódcy AK. W III 1945 roku został zupełnie przypadkowo aresztowany przez NKWD w Milanówku (przesłuchiwany w słynnej katowni przy ul. Świerszcza 2) i na prawie dwa lata zesłany do obozu pracy na Uralu, gdzie pracował przy wyrębie lasu. Ciężko chory powrócił do Polski i wraz z rodziną zamieszkał w Łodzi, gdzie ujawnił się po obietnicy amnestii. 10 XI 1950 roku został aresztowany przez UB, przewieziony do Warszawy i oskarżony o wydawanie rozkazów likwidowania przez AK partyzantów radzieckich. Skazany na karę śmierci, zginął 24 II 1953 roku. W 1989 roku został zrehabilitowany.

Spoczywa:

Symboliczny grób na Cmentarzu Komunalnym na Powązkach, kwatera 14 A, rząd 4, miejsce 4. Pochowane są tu również jego żona Janina (1898-1979) i córka Maria Fieldorf-Czarska (1925-2010).

Upamiętnienia:

ul. Rakowiecka 37 - ściana więzienia Mokotowskiego - wymieniony wśród ofiar NKWD, upamiętnionych zespołem czternastu tablic.

Ciekawostki

Przed wojną planowano na tym terenie zbudować lotnisko międzynarodowe, jednak strefa lotów została zbombardowana w 1939 przez Luftwaffe. Po wojnie lotnisko odbudowano jako sportowe, służące Aeroklubowi Warszawskiemu. W 1971 zapadła decyzja o budowie tu osiedla i w 1976 lotnisko przestało istnieć.

Stan obecny:

Bloki osiedla Gocław. Powstały między 1977 a końcem lat 80 wg proj. Tadeusza Mrówczyńskiego. Na budowę osiedla rozpisano konkurs międzynarodowy, w którym brali udział architekci ze stolic państw socjalistycznych. Konkurs, rozstrzygany w 1972 w Kazimierzu, wygrały ekipy z Belgradu, Moskwy i Warszawy (Bogusław Chyliński, Jacek Jedynak, Andrzej Skopiński i Jerzy Skrzypczak). Opracowaniem osiedla na podstawie zwycięskich prac zajął się T. Mrówczyński. Na 225 hektarach lotniska zbudowano 4 części osiedla. W 1977 uzbrojono teren, a pierwsi lokatorzy wprowadzili się w 1979 na teren Orlika. Osiedle przeznaczone jest całościowo dla ok. 40.000 osób.

Nr 1: **Parafia Rzymskokatolicka Św. Ojca Pio.** Budowa rozpoczęta w 2007 roku.

Nr 6, 8, 10: **Budynki mieszkalne Mostostal Invest.** Powstały w 2002-6 wg proj. Krystyny i Krzysztofa Tryboń, Jakuba Szatkowskiego i Pawła Zawadzkiego. 460 mieszkań, 42 lokale użytkowe.

róg ul. **gen. T. Bora-Komorowskiego:** kapliczka, krzyż przydrożny.

Nr 37: **Tesco.** Otwarte 2010.

Data nadania nazwy: 1989.06.29. Roboczo nazywała się Nowo-Zamieniecka, 1975.03.03 - 1976.10.25 nosiła imię Tadeusza Rechniewskiego, zaś 1976.10.25 - 1989.06.29 Bolesława Bieruta.
